

Biljett till det okända...

Vi har just tagit en kölapp på en liten resbyrå i Puerto Natales. Kontoret är trångt och bakom disken sitter två damer, i ena hörnet finns kassan där en prydlig ung man talar i telefonen. När det blev vår tur förklarade vi att vi ville till Puerto Edén, kvinnan tittade förvånat på oss..Puerto Edén, men där finns ingenting att se..där kan man bara göra ett kort besök medan färjan stannar för att lossa och lasta. Färjan fortsätter sedan till Puerto Mont. Det visade sig att ingen turist någonsin hade stannat i byn mer än 2 timmar och det gick inte att köpa biljett bara dit utan vi fick vara så goda att köpa för hela sträckan tur och retur vilket kostade flera tusen kronor.

Vi hade tidigare fått information om att det fanns några få äkta Kawesqar-indianer kvar i byn så vi köpte biljetterna. Väl ombord på färjan Navimag började vår resa helt ut i det okända. 24 timmar senare siktade vi Puerto Edén. Kapten ombord försökte övertala oss att följa med färjan och inte stanna i byn men där stod vi nu på bryggan med hela packningen. Det kom snart fram en man från kustbevakningen och undrade om vi hade någonstans att bo men eftersom vi inte talade varandras språk fick vi köra med kroppsspråket och de få spanska ord som vi kunde. Vi blev förda till ett hus i byn, det enda stället där man kunde hyra ett rum. Vi mottogs av ett fantastiskt par, José, en chilensare som tjänstgör som byfogde på ön och hans indianska hustru Maria som kommer från ön Maurino som ligger långt norr ut längs Stilla-havskusten. Dessa härliga människor öppnade sitt hem för oss och vi fick fira nyår i tre dagar! Det var tårta till frukost, stora lunchbufféer och fantastiska middagar. Det skålades friskt i pisco och whisky och stämningen var hög. Jag gissar att vi fick träffa flertalet av öns invånare.

Vardagen i Puerto Edén är något helt annat, det är nog världen mest isolerade by. Den ligger på ön Wellington, drygt 200 mil söder om Santiago de Chile vid Sydamerikas Stilla-havskust. Här finns inga vägar utan husen är sammanbundna med gångbroar av trä. Längs "bygatan" ligger de färgglada husen. De flesta är i mycket dåligt skick, mest brädlappar och gamla plåtar. Vid stranden ligger gula träbåtar som används

till fiske och transporter. Färjan Navimag angör byn en gång i veckan och är den enda förbindelsen med yttervärlden. Här lever cirka 200 personer varav 8 är Kawesqar-indianer, de sista, stammen kommer snart att dö ut eftersom de två yngsta är flickor.

Kawesqar-indianerna var ett kanotfolk som livnärde sig på fiske av musslor, krabbor och sjöborrar. Det

var kvinnorna som dök, väl insmorda med sälfett för att klara kylan i vattnet. Stammen utrotades av de vita färfarmarna, endast en liten grupp överlevde och fick så småningom en fristad i Puerto Edén. Idag är det männen som dyker med våtdräkt och luftslang från en kompressor i båten.

Vi följde med på en fisketur och blev mycket imponerade när dykaren kom upp

med håven full av krabbor, sjöborrar och musslor. Hela fångsten vägde nog runt 30 kg. Vi släpade in 10 stora krabbor till Maria i köket, hon tog fram stora grytan och pressade ner alla krabborna, lade på locket och ställde ett tungt strykjärn ovanpå. Det blev en härlig kvällsmat med nykokt krabba och marinerade sjöborrar.

En dag träffade vi den äldsta indiankvinnan Gabriella

i hennes "kök", hon berättade om tiden när hennes folk kom till Puerto Edén. En mycket sorglig historia om hur familjerna splittrades och hur de tvingades att leva i fattigdom utan att kunna jaga eller odla. Under tiden hon berättar flåtar hon en liten korg av grässtrån. Korgar och små kanoter av näver är souvenirer som säljs till de få turister och seglare som besöker byn.

Vi träffade även Gabriellas dotter, en ung dam i trettioårsåldern, hon kommer nog snart att överge by och flytta till fastlandet för att skapa sig ett liv i ett modernt samhälle.

En mycket annorlunda och intressant upplevelse i denna avkrok av världen. Det var med blandade känslor vi åter steg ombord på färjan. Vi har upplevt ett primitivt boende, mött sorgsna människor men också känt en otrolig värme och gästfrihet hos vårt värdpar. Vi är helt överens om att vi har det mycket bra på hemmaplan även om det var minus 30 grader när vi efter två dygns resa kom till Östra Ryd.

Christer producerade filmer från vår resa. Du kan se dem på NT24:an i december.

Text och foto: Yvonne Bäckstedt

NATURFILM, REKLAMFILM, DOKUMENTÄRFILM, LÅNGFILM

VI UTFÖR ÄVEN DOKUMENTATION AV BRÖLLOP OCH ANDRA FAMILJEHÖGTIDER

RING 011-72486 E-POST: christer.wastesson@swipnet.se Hemsida: www.filmscan.se

